

Številka: 0143-34/2018
Ljubljana, dne 23.4.2018
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Seznamitev Vlade Republike Slovenije s Poročilom o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi tretjega odstavka 7. člena Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji
SKLEP
Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017 in ga pošlje Državnemu zboru, generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo in Ekonomsko-socialnemu svetu.
mag. Lilijana KOZLOVIČ GENERALNA SEKRETARKA
Priloga:
- Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017
Prejmejo:
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, - Damjan Mašera, vodja Sektorja za delovna razmerja in druge oblike dela na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, - Peter Pogačar, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, - Martina Vuk, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, - mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz

delo na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

5. Kratek povzetek gradiva:

Na podlagi 7. člena Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17; v nadaljnjem besedilu: ZID-1) Inšpektorat Republike Slovenije za delo vsako leto, do konca marca tekočega koledarskega leta, predloži ministrstvu, pristojnemu za delo, poročilo o svojem delu za preteklo koledarsko leto.

Poročilo mora vsebovati zlasti (prvi odstavek 7. člena ZID-1):

1. navedbo zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb ter splošnih aktov iz pristojnosti inšpektorata,
2. podatke o številu javnih uslužbencev, zaposlenih na inšpektoratu,
3. podatke o številu delodajalcev po dejavnostih, v katerih je bil opravljen inšpekcijski pregled, ter o številu delavcev, zaposlenih pri teh delodajalcih,
4. podatke o številu pregledov po dejavnostih, v katerih je bil opravljen inšpekcijski pregled,
5. podatke o vloženih prijavih, ugotovljenih kršitvah in vloženih ovadbah za kazniva dejanja, o izrečenih ukrepih ter o uresničevanju izrečenih ukrepov po dejavnostih,
6. podatke o nezgodah pri delu s smrtnim izidom, kolektivnih nezgodah, nezgodah pri delu, zaradi katerih je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, ter o ugotovljenih poklicnih boleznih po dejavnostih.

V primerih iz 5. in 6. točke prvega odstavka 7. člena ZID-1 mora inšpektorat predlagati tudi ukrepe za reševanje vprašanj s tega področja.

Vlada Republike Slovenije poročilo obravnava najpozneje do 30. junija tekočega koledarskega leta in ga najpozneje v treh mesecih od dneva obravnave predloži Državnemu zboru Republike Slovenije in generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo. Vlada Republike Slovenije poročilo predloži tudi Ekonomsko-socialnemu svetu.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017 pozitivno in meni, da je pripravljeno v skladu z ZID-1.

Sprejem Poročila o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo je tekoči posel Vlade Republike Slovenije, ki ga le-ta opravi vsako leto na podlagi tretjega odstavka 7. člena ZID-1. Poročilo se nanaša na preteklo leto (2017) in ne vsebuje odločitev, ki bi Republiko Slovenijo zavezovale v naslednjih letih.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in	NE

	mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
/				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:!				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:!				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
Gradivo nima finančnih posledic.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	
	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	
	NE
Dr. Anja KOPAČ MRAK MINISTRICA	
Priloga: – Predlog sklepa Vlade Republike Slovenije – Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017	

KRATKA OBRAZLOŽITEV GRADIVA

Na podlagi 7. člena Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17; v nadaljnjem besedilu: ZID-1) Inšpektorat Republike Slovenije za delo (v nadaljnjem besedilu: IRSD) vsako leto, do konca marca tekočega koledarskega leta, predloži ministrstvu, pristojnemu za delo, poročilo o svojem delu za preteklo koledarsko leto.

Poročilo mora vsebovati zlasti (prvi odstavek 7. člena ZID-1):

1. navedbo zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb ter splošnih aktov iz pristojnosti inšpektorata,
2. podatke o številu javnih uslužbencev, zaposlenih na inšpektoratu,
3. podatke o številu delodajalcev po dejavnostih, v katerih je bil opravljen inšpekcijski pregled, ter o številu delavcev, zaposlenih pri teh delodajalcih,
4. podatke o številu pregledov po dejavnostih, v katerih je bil opravljen inšpekcijski pregled,
5. podatke o vloženih prijavih, ugotovljenih kršitvah in vloženih ovadbah za kazniva dejanja, o izrečenih ukrepih ter o uresničevanju izrečenih ukrepov po dejavnostih,
6. podatke o nezgodah pri delu s smrtnim izidom, kolektivnih nezgodah, nezgodah pri delu, zaradi katerih je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, ter o ugotovljenih poklicnih boleznih po dejavnostih.

V primerih iz 5. in 6. točke prvega odstavka 7. člena ZID-1 mora inšpektorat predlagati tudi ukrepe za reševanje vprašanj s tega področja.

Vlada Republike Slovenije poročilo obravnava najpozneje do 30. junija tekočega koledarskega leta in ga najpozneje v treh mesecih od dneva obravnave predloži Državnemu zboru Republike Slovenije in generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo. Vlada Republike Slovenije poročilo predloži tudi Ekonomsko-socialnemu svetu.

Poročilo obsega naslednja glavna poglavja:

1. Predlogi za spremembo zakonodaje
2. Pristojnosti, organiziranost in dejavnost Inšpektorata za delo
3. Inšpekcijski nadzor na področju varnosti in zdravja pri delu v letu 2017
4. Inšpekcijski nadzor na področju delovnih razmerij
5. Usmerjeni nadzori inšpektorata RS za delo v letu 2017
6. Projektna enota Inšpektorata RS za delo
7. Inšpekcijsko nadzorstvo na področju socialnega varstva

IRSD opravlja inšpekcijski nadzor na področju delovnih razmerij, varnosti in zdravja pri delu ter na področju socialnega varstva.

Inšpektorji vseh treh inšpekcij, ki delujejo v okviru IRSD, so v letu 2017 opravili 14.541 inšpekcijskih pregledov, od tega na področju nadzora delovnih razmerij 7.649, na področju varnosti in zdravja pri delu pa so opravili 6.659 nadzorov in raziskali 66 nezgod pri delu. Inšpektorji socialne inšpekcije so opravili 233 inšpekcijskih nadzorov.

Inšpektorji z vseh treh področij dela so v letu 2017 ugotovili 29.513 različnih kršitev in na podlagi tega izdali 10.534 različnih ukrepov (upravne odločbe in med njimi prepovedne odločbe, prekrškovne odločbe z izrekom globe ali opomina, naznanila sumov storitve kaznivega dejanja oziroma kazenske ovadbe, opozorila kršiteljem, naročila) ter izrekli **več kot 3 milijone evrov glob**.

Nadzor na področju delovnih razmerij

Na **področju nadzora delovnih razmerij** je IRSD v letu 2017 **prejel 5.573 novih prijav**, inšpektorji pa že od leta 2009 **največji delež kršitev ugotavljajo na področju plačila za delo**. V letu 2017 so ugotovili kar 6.064 kršitev na tem področju, kar je največ doslej, med njimi so najbolj izstopale kršitve v

zvezi s plačilnim dnem ter (ne)izplačilom regresa za letni dopust. Na drugo mesto po številu kršitev na področju delovnih razmerij se uvrščajo **kršitve v zvezi z zaposlovanjem v širšem smislu** (1.732), tem pa sledijo **kršitve glede evidenc na področju dela in socialne varnosti** (1.152) in **kršitve glede delovnega časa ter zagotavljanja odmorov in počitkov** (733).

IRSD ocenjuje, da je **raven spoštovanja delovnopravne zakonodaje v Sloveniji še vedno zaskrbljujoča. Število ugotovljenih kršitev** je na primer **od leta 2008 skokovito naraslo** – s 5.466 kršitev na področju delovnih razmerij v letu 2008 na **11.363 kršitev v letu 2017**.

Nadzor na področju varnosti in zdravja pri delu

Inšpektorji za varnost in zdravje pri delu so ugotovili skupno **18.098 kršitev** (v letu 2017 je bilo ugotovljenih 17.900 kršitev in v letu 2016 21.521 kršitev, ob enakem številu nadzorov).

Večina delodajalcev se še vedno **ne zaveda**, da so odgovorne osebe na področju varnosti in zdravja pri delu. Ena prednostnih nalog inšpektorata je, da ozavešijo delodajalca glede njihove vloge in odgovornosti ter da spodbudi interes delodajalcev za področje varnosti in zdravja pri delu.

Na področju varnosti in zdravja pri delu je IRSD v letu 2017 prejel **931 novih prijav** in vse tudi obravnaval. Inšpektorji pa so tako kot v zadnjih nekaj letih **najpogosteje ugotavljali kršitve glede izjave o varnosti z oceno tveganja** (te kršitve predstavljajo skoraj 20% vseh ugotovljenih kršitev), **glede usposabljanja delavcev za varno delo** (te kršitve predstavljajo več kot 12 % vseh ugotovljenih kršitev) **ter glede zagotavljanja zdravja delavcev**.

Inšpektorji za varnost in zdravje pri delu so v letu 2017 zaključili z raziskavo 66 nezdod pri delu, od tega 10 smrtnih, 37 težjih, 17 lažjih in 2 kolektivni. Najpogostejši vzroki za nezdode, katerih posledica je bila smrt delavca, so bili povezani s prometnimi nesrečami. Inšpektorat je skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu evidentiral 9.781 nezdod pri delu (med drugim 9.289 lažjih, 458 težjih in 17 kolektivnih nezdod), od tega 17 smrtnih nezdod, kar je podobno kot v letu 2016 in bistveno manj kot v zadnjih nekaj letih.

Nadzor na področju socialnega varstva

V letu 2017 je **Socialna inšpekcija** prejela **273 prijav za inšpekcijske nadzore** (v letu 2016 236 prijav) ter **zaključila z obravnavo 283 inšpekcijskih zadev** (v letu 2016 267 zadev).

Največ inšpekcijskih zadev, kar 58 odstotkov, se je nanašalo na **ravnanja centrov za socialno delo**. Približno 21 odstotkov zaključenih inšpekcijskih zadev se je nanašalo na **delo izvajalcev institucionalnega varstva starejših**.

V zaključenih inšpekcijskih zadevah Socialne inšpekcije so bila izvajalcem **v 96 zadevah izrečena naročila oziroma ukrepi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, ali pa je izvajalec dejavnosti na zahtevo inšpektorja še pred izvedbo inšpekcijskega nadzora odpravil pomanjkljivosti, ki so bile navedene v prijavi za nadzor**. V prekrškovnih zadevah je bilo izdanih 11 odločb o prekršku, podano pa je bilo tudi eno naznanilo kaznivega dejanja.

Usmerjeni nadzori inšpektorata v letu 2017

IRSD je v letu 2017 na področju delovnih razmerij ter varnosti in zdravja pri delu izvedel tudi **16 usmerjenih akcij nadzora**, in sicer v dejavnostih, v katerih posamezne kršitve pogosteje ugotavljajo oziroma kjer so preverjali izvajanje določenega instituta delovnega prava, ter v dejavnostih, za katere ocenjujejo, da predstavljajo največje tveganje z vidika pojavljanja kršitev ter zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu. V okviru akcij je bilo opravljenih **5.795 inšpekcijskih pregledov**.

Projekt »Odpravimo konflikte na delovnem mestu«

V letu 2017 je začel inšpektorat izvajati **projekt Odpravimo konflikte na delovnem mestu** – ozaveščanje o možnosti posredovanja v sporu med delavcem in delodajalcem ter svetovanje delodajalcem. Projekt se bo izvajal šest let. Namen projekta je okrepitev svetovalne in posredovalne vloge inšpektorata z spodbujanjem uporabe in promocijo izvajanja instituta posredovanja v reševanju sporov med delavcem in delodajalcem kot sredstvom za alternativno reševanje spora ter

opolnomočenje delodajalcev glede zagotavljanja dostojnega dela zaposlenih, zlasti varnega in zdravega delovnega okolja, z namenom preprečevanja delovnih sporov.

Predlogi po 7. členu ZID-1

IRSD je v poročilu podal tudi predloge za spremembe na področja varnosti in zdravja pri delu ter na področja delovnih razmerij, in sicer tako obrazložene predloge za spremembo zakonodaje kot tudi druge predloge.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017 pozitivno in meni, da je pripravljeno v skladu z ZID-1.

Na podlagi tretjega odstavka 7. člena Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017 in ga pošlje Državnemu zboru, generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo in Ekonomsko-socialnemu svetu.

mag. Lilijana KOZLOVIČ
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.